

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Examen Confessariorum Repetitum

Schoonaerts, Gregor

Coloniæ Agrippinæ

VD18 14542323-001

§. 2. De restitutione ratione adulterii.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41226

R. Vel copula fuit occulta, ex qua nulla fuit infamia, vel aliud damnum consecutum, & ad nihil tenetur, quia tunc nulla est obligatio restitutionis ex injuria, quando ex illa nullum relinquitur damnum: vel copula fuit nota, & inde infamia secuta, aut difficultas major ad nuptias, & tum restitutio aliqua facienda est pro qualitate damni, & læsionis.

C A S U S XII.

Antonius novit Catharinam esse corruptam, nihilominus ei promittit matrimonium, ut ejus fruatur corpore, uterque est paris conditionis, Queritur, an teneatur eam ducere?

R. Si verè, & ex animo se obligandi promittat, non videtur esse dubium, quin obligetur propter dolum; si verò fictè promittat, existimo probabiliter eum non obligari, si non timetur infamia: non enim tenetur ad matrimonium ratione promissionis, utpote quæ nulla fuit, & non tanti æstimatur copula cum corrupta, ut matrimonio debeat compensari, non ratione damni, cum nullum, ut suppono, consecutum sit; solum ergò tenetur judicio prudentis compensare copulam, per talem injuriam obtentam,

§. 2. *De restitutione ratione adulterij.*

1. **A**D quid tenetur adulter secuto partu?

R. Tenetur ad reparationem omnis damni illati marito adulteræ, proli legitimæ, aut hæredibus legitimis. Damna, quæ tenetur reparare adulter, numerantur, 1. Expensæ, quæ fiunt

fiunt ad alendam prolem illegitimam, computando ab anno tertio expleto. 2. Quòd proles illegitima fiat hæres bonorum mariti in totum, vel in partem. 3. Quòd accipiat dotem in ordine ad matrimonium, statum Religiosum &c. 4. Quòd fiant expensæ, ut altioribus studeat scientiis, ut promoveatur ad officium &c.

2. Quid faciet adultera, dum adulter deficit in reparatione damni?

R. Tenerur, quantum possibile est, allaborare, ne proles legitima patiatur damnum: undè si habeat bona suæ liberæ dispositioni relicta, vel possit aliquid lucrari ex proprio labore non debito familiæ, indè, aut alio modo teneatur providere legitimæ proli. Suaviter poterit inducere spurium, non tamen importunè cogere, ad suscipiendum certum vitæ genus, quod paucis expensis amplecti potest.

CASUS XIII.

Adultera prædictis modis non potuit avertere damnum legitimæ proli, morti vicina convocat utramque prolem, legitimam, & illegitimam, & ita affatur: Filij mei, ut satisfaciam conscientiam meam, declaro unum ex vobis esse spurium, vultisne vobis manifestari: Queritur, an adultera benè fecerit?

R. Peccavit ex duplici capite: 1. Quia sic prolem legitimam infamavit, in quantum eam reddidit suspectam illegitimitatis. 2. Quia incussit proli legitimæ gravem metum injustum, ratione cujus renuntiavit juri, quod habebat ad pinguiorem hæreditatem.

202 TRACTATUS DE JURE ET JUSTITIA.
CASUS XIV.

Adultera filium illegitimum supposuit tamquam legitimum, adultero non suadente, imò fortè eam deterrente, an adulter in tali casu teneatur restituere partem hereditatis, quam cernit filium illegitimum cum aliis legitimis habuisse?

R. Si id factum fuerit communi consilio, non est, qui dubitat, quin uterque teneatur ad restitutionem omnium damnorum pro rata æquè primo: Si autem adulter non suaserit, neque consenserit, ut proles illegitima supponeretur tamquam legitima, non est dubium, quin adhuc teneatur ad alimenta proles illegitimæ post triennium, cum hæc proli debeantur, donec possit sibi alimenta conquirere: quoad alia verò damna, quæ nascuntur ex suppositione, plurimi existimant, etiam ad hæc eum teneri, sed existimo id solùm verificari, quando suppositio proles non potuit commodè evitari, vel adulter non adhibuit sufficientem diligentiam ad evitandum: aliàs enim si suppositio proles illegitimæ potuerit commodè evitari, & in hoc studiosè incubuerit adulter, non video, quâ ratione adulter suscipere debeat illa onera, quia non sunt illi voluntaria, & qui, ut non accideret, de contingentibus nihil omisit: proinde si adultera procurâisset sibi abortum, non censeretur adulter causâ homicidii, nisi fortè suâisset, vel adjuvisset; ergo similiter; par enim est ratio utriusque.

CASUS XV.

Duo conjugati, aut duo soluti uno, eodemque die

eam-

eamdem cognoverunt feminam, non sunt conjecturæ rationis, ad præsumendum magis esse prolem unius, quàm alterius, nudè est æquale dubium, uter sit pater: Queritur, à quo debeat accipere alimenta?

R. Uterque debet ex parte concurrere ad alimenta, quia certum est, esse alterius filium. Ratio est, quòd filius jure naturæ habeat actionem adversus patrem, ut sibi alimenta præbeantur; cum ergo constet illum esse genitum ab uno illorum, & determinatè sciri non possit, uter sit ejus pater, nè talis actio, & debitum inutile reddatur, inter utrumque debet dividi.

CASUS XVI.

Quid faciendum cum illo in Casu restitutionis, qui dicit: Dubito, an ex copula, quam habui cum uxore alterius, nata sit proles, & tamen post copulam nata est proles, sed dubitat, utrùm sua sit, an teneatur ad aliquam restitutionem?

R. Quòd teneatur ad damni restitutionem pro ratione dubii. Ratio est, quia aliàs melior foret conditio nocentis, quàm innocentis, quia maritus adulteræ est innocens, & tamen deberet subire periculum alendi fortè alterius prolem. Quòd autem adulter secundùm hanc sententiam illud onus debeat subire, imputet suo delicto.

CAPUT VI.

De damno in corpus per mutilationem, & homicidium.

HOc præcepto. *Non occides*, prohibetur sola, & omnis occisio hominis, quæ fit auctori-
rate